

Ministeren for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds talepapir ved samråd i Folketingets Retsudvalg den 6. november 2014 (REU alm. del samrådspørgsmål F).

Det bemærkes, at det talte ord gælder.

Jeg vil gerne indlede med at understrege, hvor enig jeg er med min kollega, justitsministeren!

Børn er børn, og de har ikke en fuld forståelse af de langsigtede konsekvenser af deres handlinger. Og hvis de er kommet på gale veje, så mener jeg bestemt *ikke*, at løsningen bør være, at vi så tidligt som muligt sætter et stempel på dem, hvor der står ”kriminell”!

Jeg tror simpelthen ikke på, at en sænkelse af den kriminelle lavalder vil mindske kriminaliteten hos disse børn.

Derimod vil jeg frygte, at de skubbes i armene på mere hærdede kriminelle og fortsætter ad den gale vej. For disse børn kan komme til at opleve, at det er lige meget, om de fortsætter kriminaliteten – for nu har de jo allerede fået et officielt stempel som kriminelle.

Når det så er sagt, vil jeg gerne understrege, at jeg er meget optaget af, at vi som samfund reagerer hurtigt og konsekvent over for de udsatte børn og unge, som begår kriminalitet.

For unge over 15 år, som har en anden modenhed og forståelse af deres handlinger, kan kriminalitet sanktioneres i det straffretlige system af domstolene. I har netop hørt justitsministeren beskrive dette, da det er et område, der hører under hende.

Men det sociale system kan og skal også reagere – uanset barnets alder. Kommunen har en pligt til at sikre, at der sættes de so-

cialle foranstaltninger i værk over for barnet eller den unge, som der er brug for.

Kommunerne har i disse tilfælde en række handlemuligheder for at hjælpe et barn eller en ung væk fra den kriminelle løbebane, han eller hun er på vej ind på.

Kommunen kan eksempelvis give et ungepålæg om, at den unge skal deltage i socialpædagogisk behandling eller at den unge skal være hjemme om aftenen i stedet for at hænge ud med de forkerte venner.

Kommunen kan også give et forældreoplæg, som forpligter forældrene til at støtte op om barnet eller den unges udvikling i den rigtig retning – eksempelvis ved at forpligte forældrene til at deltage i møder eller behandling med fokus på deres barns kriminelle adfærd.

Brud på forældreplægget kan føre til inddragelse af børn og unge-ydelsen og ned-sættelse af boligstøtten.

Regeringen har også taget en række yderligere initiativer, der styrker kommunernes handlemuligheder overfor disse børn og unge.

Med sidste års satspulje besluttede regeringen sammen med satspuljepartierne at sætte ind på dette område med en række initiativer.

Eksempelvis indførte vi bestemmelsen om netværkssamråd, der trådte i kraft for en måneds tid siden. Hvis barnet eller den unge har begået alvorlig kriminalitet, skal kommunen således indkalde til netværkssamråd. Her støtter de relevante voksne – forældre, netværk, lærere mv. – op om en løsning, der kan hjælpe barnet eller den unge ud af kriminaliteten.

Der blev også med satspuljen afsat midler til en mentorpulje, som skal hjælpe frivillige foreninger med at stille mentorer til rådighed, som kan hjælpe unge på vej ud af kriminalitet.

Regeringen har også med den såkaldte 'Bandepakke' afsat 28 mio. kr. til at etablere en særlig enhed i Socialstyrelsen, som kan rådgive kommunerne målrettet i forhold til, hvordan de forebygger bandekriminalitet.

Dette er nogle af eksemplerne på, hvad regeringen har sat i gang på området.

Tilsammen giver det et billede af, hvilke indsatser på det sociale område, som kommunen kan sætte i gang overfor udsatte børn og unge, der begår kriminalitet, mens de stadig bor hjemme.

I sidste ende kan kommunen dog vurdere, at det ikke er til barnets eller den unges bedste at være hjemme længere. Så skal

barnet eller den unge anbringes uden for hjemmet.

I de tilfælde kan barnet eller den unge eksempelvis blive anbragt på en åben døgninstitution, som er godkendt til at behandle børn og unge med lige præcis de udfordringer, som barnet eller den unge står over for.

Men nogle gange oplever kommunerne alligevel, at et barn eller en ung gentagne gange stikker af fra eksempelvis en åben døgninstitution, begår kriminalitet eller på anden måde giver udtryk for, at han eller hun ikke får det ud af anbringelsen, som var hensigten.

Hvis det er tilfældet, må kommunen overveje, om de har anbragt barnet det rigtige sted, eller om de skal finde et andet tilbud.

Det kan for eksempel være på en delvis lukket døgninstitution eller afdeling, eller en sikret døgninstitution, hvor der er andre

muligheder for mere insisterende pædagogiske tiltag og videre mulighed for magtanvendelse.

Der er således mulighed for eksempelvis aflåsning af døre mv. i nogle af de andre typer af døgninstitutioner, hvis betingelserne herfor er til stede.

Jeg vil ikke gennemgå magtanvendelsesreglerne her, da de er relativt omfattende og komplekse. Men jeg vil blot nævne, at de strækker sig over et meget bredt spektrum – fra at have dørene låst om natten til at måtte isolere en ung. Hvad der er tilladt, afhænger af institutionstypen og den konkrete situation; men mulighederne er der i loven.

Så kommunerne har allerede en lang række handlemuligheder i forhold til de anbragte unge, der har rigtig store problemer, og hvor det er nødvendigt med en meget insisterende og konsekvent indsats.

Men jeg vil samtidig også gerne anerkende, at der *er* brug for et større gennemsyn af netop magtanvendelsesreglerne for anbragte unge.

Regeringen har derfor nedsat et magtanvendelsesudvalg, der skal vurdere reglerne om magtanvendelse over for anbragte børn og unge, og se på, om der er behov for at tydeliggøre og udvide reglerne. Udvalget skal for eksempel vurdere spørgsmålet om, hvordan man bedst forhindrer, at unge stikker af fra de åbne anbringelsessteder.

I udvalget sidder eksperter og praktikere, der kender området indgående. Jeg forventer at få udvalgets betænkning i begyndelse af 2015.

Når udvalgets betænkning foreligger, vil jeg tage stilling til, om der er behov for yderligere tiltag på området – ikke før.

For når vi har nedsat et så kompetent udvalg, må vi også afvente deres input og tage det alvorligt, før vi ændrer noget.

Afslutningsvist vil jeg gerne gentage, at jeg - og regeringen - ikke mener, at det er en løsning på ungdomskriminalitet at dømme børn som kriminelle.

Kommunerne har allerede i dag en række handlemuligheder på det sociale område i forhold til udsatte unge med kriminel adfærd.

Det handler rigtig meget om, at kommunerne får reageret hurtigt, når den kriminelle adfærd begynder - og sikrer, at den indsats der sættes i gang svarer til problemerne. Og at der træffes de rigtige beslutninger i forhold til den enkelte unge.

Regeringen har på forskellig vis støtte op om kommunernes handlemuligheder overfor disse børn og unge, eksempelvis med

bestemmelsen om netværkssamråd ved alvorlig kriminalitet og gennem muligheden for rådgivning fra Socialstyrelsen.

Det er et område, regeringen har fokus på, fordi det er så afgørende for alle involverede, at vi får disse børn og unge på rette vej med de rette midler.

Tak for ordet.